

ODPOVEDE EURÓPSKEJ KOMISIE NA OSOBITNÚ SPRÁVU EURÓPSKEHO DVORA AUDÍTOROV:

„UDRŽATELNÉ VYUŽÍVANIE VODY V POĽNOHOSPODÁRSTVE: JE PRAVDEPODOBNEJŠIE, ŽE FINANČNÝMI PROSTRIEDKAMI Z SPP SA BUDE PODPOROVAŤ VÄČŠIE NEŽ EFEKTÍVNEJŠIE VYUŽÍVANIE VODY“

ZHRNUTIE

Spoločná odpoveď Komisie na zhrnutie:

Na úrovni EÚ sa voda využíva v oblastiach energetického chladenia, poľnohospodárstva, výroby a stavebníctva, baníctva a verejného zásobovania vodou, pričom relatívny význam každého odvetvia závisí od hospodárskej štruktúry každého členského štátu. Voda sa využíva v poľnohospodárstve na chov hospodárskych zvierat a zavlažovanie, čím sa obmedzuje kapitálové riziko a optimalizuje využívanie ďalších vstupov (napr. pôdy, hnojív, osiva a pracovnej sily).

Súčasná prognóza klimatických zmien poukazuje na obmedzovanie dostupnosti vodných zdrojov a zvyšovanie dopytu po vode na zavlažovanie. Tieto výzvy si vyžadujú riadne vykonávanie politik EÚ v oblasti vody (napr. rámcovej smernice o vode), aby sa zabezpečili zlučiteľnosť rôznych spôsobov využívania vody a súlad vykonávania odvetvových politik s týmito cieľmi. Nariadením (EÚ) 2020/741 o minimálnych požiadavkách na opätovné využívanie vody sa môže zmierniť tlak a ponúkať alternatívne a udržateľné zásobovanie vodou na zavlažovanie.

Rámcovou smernicou o vode sa presadzuje udržateľné využívanie vody, pretože poľnohospodárstvo je v rozsahu využívania a činností, ktoré sa podľa rámcovej smernice o vode musia zohľadňovať pri posudzovaní zraniteľnosti vodných útvarov. Vplyvy z poľnohospodárstva však patria medzi najzávažnejšie tlaky, ktoré členské štáty označili za možné riziko zhoršenia environmentálnych cieľov rámcovej smernice o vode alebo ich nedosiahnutia.

Rámcovou smernicou o vode sa úspešne stanovil rámec riadenia integrovaného hospodárenia s vodami pre vyše 110 000 vodných útvarov v EÚ, zlepšil sa stav vody alebo sa spomalilo jeho zhoršovanie a obmedzilo sa chemické znečistenie (hlavne bodových zdrojov). Smernica viedla k vyššej úrovni ochrany vodných útvarov, ako by sa mohlo očakávať bez nej. V rámci kontroly vhodnosti rámcovej smernice o vode, ktorá sa uskutočnila v roku 2019, sa dospelo k záveru, že je z veľkej časti vhodná na daný účel, pričom existuje určitý priestor na zlepšenie, a dôvodom na nedosiahnutie cieľov rámcovej smernice o vode je zatiaľ predovšetkým nedostatočné financovanie, pomalé vykonávanie a nedostatočné začlenenie environmentálnych cieľov do odvetvových politik.

Komisia sa domnieva, že spoločná poľnohospodárska politika (SPP) stimuluje v poľnohospodárstve udržateľné hospodárenie s vodami prostredníctvom rôznych nástrojov. Spojením príslušných platieb v rámci SPP prostredníctvom mechanizmu krížového plnenia s dodržiavaním vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa vykonáva rámcová smernica o vode, a najmä podmienky odberu vody, sa podporuje začlenenie a posilnenie politik. Tento mechanizmus, ktorý sa uplatňuje na 90 % poľnohospodárskej plochy a poľnohospodárov, má potenciál významne zvýšiť informovanosť poľnohospodárov, pričom sankcie za najzávažnejšie delikty môžu predstavovať až zrušenie všetkých platieb v rámci SPP. Ekologizácia priamej podpory okrem krížového plnenia podnecuje poľnohospodárov k tomu, aby preberali postupy, ktoré môžu byť prospešné pre využívanie vody, ako je ochrana trvalých trávnych porastov a diverzifikácia plodín. Zo SPP sa financujú aj investície spojené s využívaním vody a investície do zavlažovania musia prispievať k dosiahnutiu dobrého stavu (ak je dotknutý vodný útvar v menej ako dobrom stave) a predchádzať zhoršovaniu stavu. Početné agroenvironmentálno-klimatické opatrenia sa zameriavajú na ciele týkajúce sa množstva vody. Napríklad, agroenvironmentálno-klimatické opatrenia na zlepšenie obhospodarovania pôdy a predchádzanie erózii, ktoré majú pozitívny vplyv na schopnosť pôdy zadržiavať vodu, sú zahrnuté do väčšiny programov rozvoja vidieka a takéto záväzky sa vzťahujú na 5 % využívanej

poľnohospodárskej plochy. Okrem toho, aj neproduktívne investície, ekologické poľnohospodárstvo a platby podľa rámcovej smernice o vode v rámci programu rozvoja vidieka sú veľmi dôležité na zlepšenie zadržiavania vody a jej udržateľného využívania.

Komisia ďalej posudzuje, ako investície členských štátov pomáhajú dosiahnuť ciele rámcovej smernice o vode, a to posudzovaním programových dokumentov členských štátov týkajúcich sa využívania finančných zdrojov EÚ a uplatňovania zásady „nespôsobať významnú škodu“ uvedenej v nariadení o taxonómii a programoch na podporu obnovy a odolnosti.

III. Dobrý ekologický stav povrchových vôd zahŕňa aj kvantitatívne aspekty hospodárenia s vodami. Dobrý ekologický stav si vyžaduje, aby členské štáty vymedzili a zaviedli „ekologický prietok“, ktorého cieľom je zabezpečiť dostatok vody.

VII.

1. Komisia vo svojom posúdení 2. kola plánov manažmentu povodia, ktoré vykonala v roku 2019, uviedla odporúčania, ktorými požiadala členské štáty, aby sa v tretích plánoch manažmentu povodia lepšie zaoberali tým, ako vykonávajú povinnosť podľa článku 9 rámcovej smernice o vode, ktorej cieľom je uplatňovanie úhrady nákladov na vodohospodárske služby, a ako uplatňujú súvisiace výnimky. Okrem toho, Komisia sa v súčasnosti pýta všetkých členských štátov, ako v praxi uplatňujú požiadavky rámcovej smernice o vode, najmä požiadavku na predchádzajúce povolenie na odber a vzdúvanie vody podľa článku 11 ods. 3 písm. e) rámcovej smernice o vode, a výnimky z nich.

2. V budúcej SPP sa ďalej posilňuje súdržnosť medzi SPP a rámcovou smernicou o vode prostredníctvom rôznych aspektov:

Stanovuje sa v nej, že investície do zavlažovania, ktoré nie sú v súlade s dosiahnutím dobrého stavu vodných útvarov, ako sa stanovuje v článku 4 ods. 1 rámcovej smernice o vode, nie sú oprávnené na podporu, a to vrátane rozšírenia zavlažovania ovplyvňujúceho vodné útvary, ktorých stav bol v príslušnom pláne manažmentu povodia označený za menej ako dobrý.

Strategické plány SPP vrátane podpory investícií do zavlažovania budú musieť zohľadňovať analýzy, zámery a ciele obsiahnuté v rámcovej smernici o vode a plánoch manažmentu povodia (porovnaj prílohu XI k nariadeniu o strategických plánoch SPP) a primerane k nim prispievať.

Komisia prijíma prepojenie všetkých príslušných platieb v rámci SPP pre poľnohospodárov s udržateľným využívaním vody, s výnimkou platieb spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov (SOT).

Komisia prijíma prepojenie celej platby dobrovoľnej viazanej podpory s dodržiavaním príslušných ustanovení rámcovej smernice o vode, a to prostredníctvom kondicionality. Komisia neprijíma zahrnutie ďalších záruk do SPP, pretože riadne vykonávanie rámcovej smernice o vode zaručuje udržateľné využívanie vody na pestovanie plodín a kondicionalita vytvára prepojenie medzi platbami v rámci SPP a rámcovou smernicou o vode.

3. Komisia pri posudzovaní strategických plánov SPP zabezpečí v súlade s ustanoveniami budúcej SPP, aby investície do zavlažovania boli v súlade s cieľom rámcovej smernice o vode, ktorým je dosiahnutie dobrého stavu vodných útvarov. Komisia okrem toho posúdi, či strategické plány SPP dostatočne zohľadňujú analýzy, zámery a ciele obsiahnuté v rámcovej smernici o vode a plánoch manažmentu povodia a či primerane prispievajú k týmto zámerom a cieľom.

Komisia vykoná hodnotenie vplyvu financovania rozvoja vidieka a podpory trhu na využívanie vody v kontexte viacročného plánu hodnotenia budúcej SPP.

ÚVOD

Spoločná odpoveď Komisie na body 1. – 11.:

Údaje, ktoré poskytli členské štáty, naznačujú, že v Európskej únii od 90. rokov klesá odber vody pre poľnohospodárstvo, a to napriek zvýšenému dopytu v dôsledku zmeny klímy, vyšších teplôt a nižších zrážok. Dosiahlo sa to lepšou politikou v oblasti hospodárenia s vodami, ako je rámcová smernica o vode, a zlepšením riadenia v oblasti zavlažovania, ktoré sa presadzuje v SPP.

Komisia na posudzovanie a monitorovanie nedostatku vody a jeho časových a priestorových rozdielov navrhla, aby sa v budúcej SPP používal ukazovateľ indexu využívania vody (index WEI+); tento ukazovateľ je určený na samostatné hodnotenie vývoja využívania vody v porovnaní s obnoviteľnými zdrojmi sladkej vody, ako aj súvisiacich trendov v poľnohospodárstve a iných odvetviach.

Množstvo vody využívanej pre hospodárske zvieratá a/alebo zavlažovanie závisí od štruktúry poľnohospodárstva a je v rámci EÚ veľmi rozdielne. Zavlažovanie posilňuje konkurencieschopnosť poľnohospodárstva a prináša prínosy pre spoločnosť. Zavlažovanie zvyšuje dostupnosť, kvalitu a rozmanitosť potravinových výrobkov a poskytuje cenné ekosystémové služby (napr. zavlažované plochy majú potenciál prispievať k agroenvironmentálnej, kultúrnej a krajinnej rozmanitosti v určitých scenároch, napríklad pri zachovaní podpory biotopy pre vodné vtáky).

V článku 11 ods. 3 písm. e) rámcovej smernice o vode sa uvádzajú povinnosti členských štátov zaviesť systémy kontroly a predchádzajúceho povolenia založené na analýze zraniteľnosti vodných útvarov voči vplyvu ľudskej činnosti. Týmto systémom by sa malo zabezpečiť, aby povolené využívanie vody bolo v súlade s cieľom dosiahnuť dobrý stav vo vodných útvaroch.

V 5. správe o vykonávaní rámcovej smernice o vode sa uvádza, že vplyvy poľnohospodárstva patria medzi najzávažnejšie tlaky, ktoré členské štáty označili vo väčšine oblastí povodí za možné riziko zhoršenia environmentálnych cieľov alebo ich nedosiahnutia, a to vo forme tak nadmerného odberu, ako aj difúzneho znečistenia. Komisia takisto zisťovala, ako členské štáty uplatňujú požiadavky rámcovej smernice o vode v praxi vrátane povinností týkajúcich sa predchádzajúceho povolenia na odber a vzdúvanie vody a súvisiacich výnimiek.

Komisia sa nedávno vo všetkých členských štátoch informovala s cieľom nadviazať na svoje odporúčania z 2. kola plánov manažmentu povodia, pričom trvala najmä na tom, že v plánoch manažmentu povodia treba ešte viac/náležite odôvodňovať výnimky z povinnosti dosiahnuť dobrý stav/vyhnúť sa jeho zhoršeniu.

Ďalšie zlepšenie je potrebné v oblasti využívania vody, ale aj v oblasti znečistenia živinami. V stratégii „z farmy na stôl“ sa navrhli konkrétne ciele a nástroje na obmedzenie znečistenia živinami. Akčným plánom EÚ „Dosahovanie nulového znečistenia ovzdušia, vody a pôdy“ sa stratégia „z farmy na stôl“ dopĺňa príslušnými cieľmi a opatreniami¹. Nariadením (EÚ) 2020/741 o minimálnych požiadavkách na opätovné využívanie vody sa v kontexte integrovaného hospodárenia s vodami prispeje k obmedzeniu tlaku vo vodných útvaroch, keď sa odber vody nahradzuje opätovne využívanou vodou.

7. SPP poskytuje prvky na zlepšenie využívania vody v súlade s rámcovým nariadením o vode, čo je skutočný regulačný rámec pre oblasť vody v EÚ.

10. Komisia vo svojom posúdení 2. kola plánov manažmentu povodia, ktoré vykonala v roku 2019, poskytla odporúčania pre jednotlivé krajiny na utvorenie a vykonávanie ekologických prietokov vo všetkých vodných útvaroch.

11. Komisia od konca roka 2017 do polovice roka 2019 hodnotila výkonnosť rámcovej smernice o vode (kontrola vhodnosti), smerníc, ktoré s ňou súvisia, a smernice o povodniach. Hlavným záverom bolo, že rámcová smernica o vode je z veľkej časti vhodná na daný účel, pričom existuje určitý priestor na zlepšenie. Skutočnosť, že ciele rámcovej smernice o vode sa ešte úplne nedosiahli, je spôsobená predovšetkým nedostatočným financovaním, pomalým vykonávaním a nedostatočným začlenením environmentálnych cieľov do odvetvových politík.

---

¹ https://ec.europa.eu/environment/strategy/zero-pollution-action-plan_en

14. Organizácie výrobcov vykonávajú v odvetví ovocia a zeleniny schválené operačné programy vyhovujúce vnútroštátnemu environmentálnemu rámcu, ktorý je súčasťou vnútroštátnych stratégií členských štátov. Tieto schválené operačné programy sa môžu týkať krokov a opatrení zameraných na šetrenie vodou.

16. Opätovné využívanie vyčistenej odpadovej vody je jednou z predpokladaných možností zníženia tlaku na rôzne spôsoby využívania zdrojov sladkej vody a môže priniesť významné environmentálne, sociálne a hospodárske prínosy. Prínosy pre životné prostredie nastávajú, keď táto voda nahrádza odbery sladkej vody. V kontexte integrovaného hospodárenia s vodami možno opätovné využívanie vyčistenej odpadovej vody považovať za spoľahlivé zásobovanie vodou a môže byť prospešné pre poľnohospodárske činnosti, ktoré závisia od nepretržitého zásobovania vodou počas zavlažovacieho obdobia, čím sa obmedzuje riziko neúrody a straty príjmu. Z posúdenia vplyvu nariadenia (EÚ) 2020/741 o minimálnych požiadavkách na opätovné využívanie vody vyplynulo, že skutočné množstvo potenciálne opätovne využívannej vody bude okrem zdravotných, environmentálnych a obchodných hľadísk závisieť od nákladov pre používateľov vody vrátane poľnohospodárov.

18. Nie sú to požiadavky GAEC 2 (GAEC – dobrý poľnohospodársky a environmentálny stav), ktorými sa posudzuje, či poľnohospodári odoberajúci vodu na zavlažovanie spĺňajú určité podmienky, ale na toto posúdenie slúžia vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa vykonáva smernica o vode. Úlohou požiadaviek GAEC 2 je vytvoriť prepojenie medzi dodržiavaním vnútroštátnych postupov v členských štátoch týkajúcich sa udeľovania povolení na odber vody na zavlažovanie a prijímaním platieb v rámci SPP v plnej výške.

PRIPOMIENKY

27. V článku 11 rámcovej smernice o vode sa požaduje, aby členské štáty mali zavedené regulácie týkajúce sa odberu vody a pravidelne ich preskúmavali a podľa potreby aktualizovali.

Tieto výnimky zo systémov udeľovania povolení nie sú trvalé a členské štáty by mali vytvoriť mechanizmy na ich zrušenie, ak by sa v závislosti od zraniteľnosti vodného útvaru nemohol dosiahnuť dobrý stav. Komisia vo svojom hodnotení 2. kola plánov manažmentu povodia, ktoré vykonala v roku 2019, poskytla odporúčania pre jednotlivé krajiny týkajúce sa preskúmania povolení na odber a žiada členské štáty, aby ich zohľadnili v 3. cykle manažmentu.

31. Na sledovanie nezákonného využívania vody možno používať kontrolné systémy zriadené členskými štátmi v rámci ich vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa vykonáva rámcová smernica o vode. Komisia vo svojom posúdení 2. kola plánov manažmentu povodia, ktoré vykonala v roku 2019, poskytla odporúčania pre jednotlivé krajiny s cieľom zabezpečiť opatrenia na riešenie nezákonných odberov vody.

Členské štáty okrem toho v rámci SPP kontrolujú, či poľnohospodári dodržiavajú podmienky stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktorými sa vykonáva rámcová smernica o vode, a tieto výsledky sú predložené v tejto správe za všetky členské štáty. Vo viacerých publikáciách sa v minulosti uverejnili odhady počtu nezákonných studní v niektorých regiónoch EÚ, avšak bez jasných informácií o pôvodných zdrojoch a skutočných metodikách použitých pri výpočte. V zdrojoch citovaných v štúdiu OECD sa údaje uvedené za Španielsko získali zo správy Svetového fondu na ochranu prírody a za Cyprus vychádzajú z článku v tlači, ktorý neobsahuje odkazy na pôvodný zdroj ani použité metódy.

36. Podľa dostupných informácií je úhrada nákladov na vodu v poľnohospodárstve nižšia ako úhrada nákladov v iných odvetviach, ako je napríklad zásobovanie vodou. Členské štáty majú priestor na voľné uváženie, aby zohľadnili sociálne, hospodárske alebo environmentálne účinky úhrady nákladov.

39. Kvantifikácia použitého objemu nie je v poľnohospodárstve jednoduchá. Voda sa účtuje na základe objemu, ktorý poľnohospodársky podnik prijal, alebo sa môže vychádzať napríklad zo zástupných hodnôt, ako je kapacita čerpaceho zariadenia alebo vysadená plocha (a plodina).

Predchádzajúce analýzy naznačili, že používanie prietokomerov na 100 % zavlažovanej poľnohospodárskej pôdy je spojené s hospodárskymi a prevádzkovými výzvami.²

40. Spoločná odpoveď na bod 40 a obrázok 10:

Porovnanie cien vody medzi odvetviami je náročné, pretože sa musí robiť v súlade s návratnosťou nákladov. Poplatok za odber vody je iba časťou ceny vody.

48. Členské štáty môžu plánovať investície do zavlažovania v oblasti zamerania 2a (zvyčajne investície do zväčšovania zavlažovanej plochy/nového zavlažovania), investície však nepodliehajú *ex ante* kondicionalite.

49. Spoločná odpoveď Komisie na body 49 a 50:

Kvôli zjednodušeniu a v kontexte nového modelu vykonávania nebude už budúca SPP obsahovať mechanizmus *ex ante* kondicionality. V budúcej SPP sa však posilňuje súdržnosť s rámcovou smernicou o vode na niekoľkých úrovniach:

Členské štáty budú musieť vo svojich strategických plánoch SPP zohľadňovať právne predpisy a plánovacie dokumenty uvedené v prílohe XI k nariadeniu o strategických plánoch SPP, ktoré zahŕňa rámcovú smernicu o vode a plány manažmentu povodia. Od strategických plánov SPP sa bude vyžadovať, aby primerane prispievali k zámerom a cieľom stanoveným v rámcovej smernici o vode a v plánoch manažmentu povodia (vrátane programov opatrení).

V budúcej SPP je okrem toho nový indikátor vplyvu [I.17 „Zníženie tlaku na vodné zdroje: index využívania vody plus (WEI+)“], ktorý umožňuje posudzovať využívanie vody v poľnohospodárstve a poskytuje odhad celkového využívania vody ako percentuálny podiel obnoviteľných zdrojov sladkej vody (podzemné a povrchové vody) pre dané územie a časové obdobie.

Obsahuje navyše nové povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR – Statutory Management Requirement), SMR 1, týkajúce sa kontrol odberov [požadované podľa článku 11 ods. 3 písm. e) rámcovej smernice o vode] na základe kondicionality.

53. Komisia nesúhlasí úplne s posúdením Európskeho dvora audítorov že priame platby výrazne nepodporujú efektívne využívanie vody.

Súčasná SPP vrátane jej schém priamych platieb začleňuje ciele rámcovej smernice o vode a podporuje jej vykonávanie prostredníctvom rôznych nástrojov, ako je prepojenie s konkrétnymi podmienkami ochrany vôd uplatniteľnými na poľnohospodárov v rámci krížového plnenia a s podmienkami prijímania platieb za ekologizáciu, ako je zachovanie trvalých trávnych porastov a diverzifikácia plodín, ktoré sú povinné pre poľnohospodárov prijímajúcich priame platby.

Do budúcej SPP sa začleňujú ciele rámcovej smernice o vode a podporuje sa vykonávanie tejto smernice prostredníctvom rôznych nástrojov, ako sú konkrétne podmienky ochrany vôd uplatniteľné na všetkých poľnohospodárov v sprísnenej kondicionalite (prostredníctvom navrhovaných požiadaviek SMR aj GAEC), možnosť dodatočných platieb za záväzky hospodárenia prospešné pre životné prostredie v ekosystémoch a agroenvironmentálne platby a platby podľa rámcovej smernice o vode v rámci rozvoja vidieka, investície prispievajúce k dosiahnutiu dobrého stavu vodných útvarov a nové ukazovatele na sledovanie využívania vody v poľnohospodárstve.

55. Spoločná odpoveď Komisie na body 55 – 57:

Oddelené platby, ktoré sú iné ako ekologizačné [ako napríklad režim základných platieb (BPS) a režim jednotnej platby na plochu (SAPS)], sú ako také pre využívanie vody nepodstatné. Skutočne nemajú žiadny cieľ v oblastiach životného prostredia a vody a na tento účel sa zameriavajú iné nástroje, ako napríklad krížové plnenie a ekologizácia. Rozdiely, ktoré existujú v miere platieb medzi územiami a príjemcami, navyše nesúvisia s využívaním vody v týchto oblastiach.

---

² DÍAZ MORA (1999). Experiencia en la implantación de contadores en los acuíferos de la cuenca alta del Guadiana. Dostupné na Untitled-21 (igme.es).

Krížové plnenie zvyšuje informovanosť poľnohospodárov o povinnostiach v oblasti vody (najmä o podmienkach odberu vody stanovených členskými štátmi na vykonávanie rámcovej smernice o vode), a to potenciálnym znížením priamych platieb, ktoré poľnohospodár dostáva, ak sa tieto podmienky nedodržiavajú. V tejto súvislosti význam priamych platieb pre dotknutých poľnohospodárov posilňuje potenciál krížového plnenia.

Ekologizácia priamych platieb sa zameriava na zvýšenie environmentálnej výkonnosti SPP. Pokiaľ ide o množstvo vody, ekologizácia je prospešná v tom, že podporuje zachovanie trvalých trávnych porastov, neobrábaných oblastí a krajinných prvkov, ktoré sa nezavlažujú. V prípade poľnohospodárov, ktorí už majú dostatočnú úroveň týchto plôch a prvkov, sa zachovanie očakáva prostredníctvom ekologizácie. V prípade poľnohospodárov, ktorí ešte nespĺňajú ekologizačné normy (najmä v najintenzívnejších oblastiach), treba zmeniť postupy. Percentuálny podiel poľnohospodárskych podnikov ovplyvnených zmenou postupov sa líši v závislosti od samotných postupov a od dotknutej oblasti.

Pokiaľ ide o odvodnenie pôdy, najmä rašelinísk, SPP neobsahuje žiadny nástroj, ktorý by tento postup stimuloval. V prípade oprávnenosti na priame platby sa rozlišuje medzi poľnohospodárskou pôdou, ktorá sa môže podporovať, a nepoľnohospodárskou pôdou, ktorá sa nesmie podporovať. Poľnohospodárska pôda je zo svojej podstaty spojená s vykonávaním poľnohospodárskej činnosti na tejto pôde, ktorá môže zahŕňať ciele v oblasti životného prostredia. V tomto zmysle môže byť neodvodnené rašelinisko oprávnené na priame platby, ak je stále vhodné na poľnohospodárske účely. Platbami na rozvoj vidieka sa môže podporovať aj nepoľnohospodárska pôda. Pokiaľ ide o konkrétnejšie o ochranu rašelinísk, Komisia navrhla túto ochranu v rámci GAEC pre SPP na roky 2014 – 2020, ale spoluzákondarcovia napokon tento návrh neponechali.

58. Komisia úplne nesúhlasí s posúdením Európskeho dvora audítorov, podľa ktorého EÚ podporuje plodiny náročné na vodu v oblastiach s nedostatkom vody, a to prostredníctvom dobrovoľnej viazanej podpory.

Požiadavky plodín na vodu sa líšia v prípade každej plodiny a oblasti a označenie „plodiny náročné na vodu“ si vyžaduje kontext na jeho porovnanie, pričom sa musia zohľadniť ďalšie pozitívne aspekty rastlinnej výroby. V EÚ sa väčšina oblastí produkcie ryže nachádza v „oblastiach Natura 2000“, ktoré poskytujú podporné biotopy pre voľne žijúce vtáky, najmä vodné vtáky. Okrem toho, ryža pestovaná v týchto oblastiach po stáročia funguje ako systém na reguláciu vody, ktorý filtruje vodu v pôde a v období sucha pomaly dodáva vodu do riek.

Cieľom dobrovoľnej viazanej podpory nie je zvýšiť výrobu. Ide v skutočnosti o „systém obmedzenia výroby“ [notifikuje sa ako „modrý kôš“ Svetovej obchodnej organizácii (WTO)], ktorý určuje jeho najdôležitejšie prvky (platobný mechanizmus, predpoklady, limity).

Okrem toho, hoci sa dobrovoľnou viazanou podporou neukladajú poľnohospodárom priamo povinnosti týkajúce sa udržateľného využívania vody, tento aspekt sa rieši prostredníctvom krížového plnenia, ktoré sa vzťahuje aj na dobrovoľnú viazanú podporu a okrem iného zahŕňa požiadavky na vodu a v budúcnosti rámcovú smernicu o vode na základe kondicionality.

59. Spoločná odpoveď Komisie na body 59 až 61:

Hoci dobrovoľná viazaná podpora môže mať prínosy v oblasti životného prostredia, nejde o „environmentálny systém“, ale o podporu príjmu, ktorá sa za prísnych podmienok a obmedzení zameriava na poľnohospodárske odvetvia, ktoré prekonávajú ťažkosti. Udržateľné využívanie vody teda nepatrí medzi jej priame ciele, aj keď je nepriamo pokryté krížovým plnením.

Na základe rozhodnutí členských štátov o podpore sleduje prevažná väčšina opatrení dobrovoľnej viazanej podpory skutočne sociálno-ekonomické ciele (napr. nízka ziskovosť, a teda riziko, že poľnohospodári hromadne opustia výrobu v regiónoch, ktoré sú už poznačené vysokou nezamestnanosťou). Prechod z týchto odvetví do iných odvetví je navyše často ťažký (napr. predchádzajúce investície do infraštruktúry, ako je zavlažovanie alebo výsadba stromov atď.) alebo dokonca nereálny pre neexistenciu iných možností (napr. ryža často nemá v týchto regiónoch alternatívnu plodinu kvôli vysokej slanosti pôdy). Obmedzenie podpory by tak malo opačný účinok

vzhľadom na cieľ pomôcť týmto odvetviam v ťažkostiach, aby sa predišlo konkurzu dotknutých poľnohospodárov.

Hoci je „požiadavka konzistentnosti“ zahrnutá do pravidiel EÚ pre dobrovoľnú viazanú podporu, nevzťahuje sa na posudzovanie rozhodnutí členských štátov o podpore z hľadiska využívania vody. Jej rozsah pôsobnosti sa obmedzuje na konzistentnosť rozhodnutí členských štátov o dobrovoľnej viazanej podpore s inými podporami v oblastiach rozvoja vidieka, trhovými opatreniami a štátnou pomocou. Zameriava sa najmä na predchádzanie dvojitému financovaniu. Komisia okrem toho nesúhlasí aj s tým, že využívanie vody by sa malo osobitne posudzovať vzhľadom na rozhodnutia o dobrovoľnej viazanej podpore, a to preto, že na požiadavky týkajúce sa vody sa horizontálne vzťahuje krížové plnenie, ktoré okrem iného zahŕňa rámcovú smernicu o vode.

Treba poukázať aj na to, že Komisia nie je oprávnená schvaľovať ani zamietat' rozhodnutia členských štátov o dobrovoľnej viazanej podpore (s výnimkou tých členských štátov, ktoré sa rozhodli prekročiť 13 % rozpočtový strop pre dobrovoľnú viazanú podporu, t. j. Belgicko, Fínsko a Portugalsko).

62. Spoločná odpoveď Komisie na body 62 až 68:

V rámci krížového plnenia norma GAEC 2 zabezpečuje, že sa vytvorí prepojenie medzi dodržiavaním vnútroštátnych podmienok na povoľovanie využívania vody na zavlažovanie a prijímaním platieb v rámci SPP v plnej výške. Ak sa tieto podmienky úplne nespĺnia, môže sa v rámci SPP uplatniť zníženie platieb, ktoré má poľnohospodár dostať. Cieľom GAEC 2 nie je ukladať dodatočné požiadavky k vnútroštátnym právnym predpisom, ktorými sa v prvom rade vykonáva rámcová smernica o vode.

Krížové plnenie a GAEC 2 sa vzťahujú na väčšinu poľnohospodárov. V súlade so zásadou zjednodušenia sa však neuplatňujú na príjemcov režimu pre malých poľnohospodárov, ktorého riadenie v rámci krížového plnenia by nebolo nákladovo efektívne. Krížové plnenie sa takisto nevzťahuje na viacročné platby na rozvoj vidieka, pretože krížové plnenie je v podstate ročným nástrojom. Krížové plnenie sa napokon nemôže vzťahovať na pomoc SOT pre odvetvia ovocia a zeleniny alebo olív, pretože krížové plnenie je založené na zásade individuálnej zodpovednosti a tieto režimy podpory sa nezameriavajú na jednotlivých poľnohospodárov, ale na profesijné organizácie.

Riadenie krížového plnenia a GAEC 2 je založené na kontrolách na mieste, ktoré sa musia ročne vykonávať na vzorke najmenej 1 % poľnohospodárov. Členské štáty by mali v zásade čo najlepšie využívať kontrolné systémy, ktoré už existujú v právnych predpisoch o vode. Vzorka sa vyberá na základe analýzy rizika a kontroly sa vzťahujú na všetky požiadavky, ktoré možno skontrolovať v čase návštevy, pre ktorú sa treba rozhodnúť v najvhodnejšom období. V prípade porušenia možno uplatniť zníženie všetkých platieb v rámci SPP, ktoré poľnohospodár dostáva, a to vypočítané primerane k závažnosti porušenia, pričom možný percentuálny podiel môže byť až 100 %. Komisia sa preto domnieva, že miera cielených kontrol je dostatočná a že sankcie sú potenciálne odrádzajúce.

V tejto súvislosti sa audits Komisie týkajú najmä miery a kvality kontrol (vrátane príslušných povinností poľnohospodárov) a sankcií uplatňovaných členskými štátmi, a ak nie sú v tomto ohľade splnené ich právne záväzky, možno na ich výdavky v rámci SPP uplatniť finančnú opravu.

V budúcej SPP sa rámcová smernica o vode zahrnie do rozsahu sprísnenej kondicionality vrátane ustanovení o nezákonnom odbere vody. Nahrádza sa tým súčasná požiadavka GAEC 2 a vytvára priamejšie a komplexnejšie prepojenie medzi SPP a právnymi predpismi o vode.

67. V súlade so zásadou zjednodušenia by vnútroštátne orgány mali predovšetkým využívať kontrolný systém stanovený v právnych predpisoch o vode na účely požiadavky GAEC 2 a medzi „kontrolami požiadavky GAEC 2“ a „ostatnými kontrolami odberu vody“ by nemali byť rozdiely. Pridaná hodnota krížového plnenia, pokiaľ ide o kontroly, spočíva v tom, že zabezpečuje splnenie minimálnej miery 1 % v prípade odberu vody, a to bez ohľadu na mieru použitú na kontrolu rámcovej smernice o vode. Členské štáty môžu používať paralelné systémy kontrol týchto požiadaviek týkajúcich sa vody, ak to považujú za vhodnejšie.

Pokiaľ ide o porovnanie, ktoré Európsky dvor audítorov urobil v prípade dvoch druhov kontrol uvedených v bode 67 a na **obrázku 15**, Komisia sa domnieva, že na základe použitých údajov nemožno vyvodiť žiadne všeobecné závery.

68. V roku 2011 Komisia navrhla prostredníctvom požiadavky GAEC zahrnúť prvky relevantné pre rámcovú smernicu o vode a vhodné pre rámec krížového plnenia na roky 2014 – 2020. Komisia sa takisto vo vzťahu k Európskemu parlamentu a Rade zaviazala sledovať vykonávanie rámcovej smernice o vode a následne na základe získaných skúseností predložiť návrh na úplné začlenenie. Došlo k tomu v roku 2018 v legislatívnom návrhu Komisie týkajúcom sa budúcej SPP.

69. V početných programoch rozvoja vidieka sa podporovala odbornú prípravu a poradenstvo pre poľnohospodárov v oblasti efektívneho využívania vody. Napríklad v programe rozvoja vidieka pre región Benátsko (Taliansko) sa poľnohospodárom poskytovalo poradenstvo týkajúce sa povinností podľa rámcovej smernice o vode. Existujú aj osvedčené postupy spájajúce odbornú prípravu s investičnou podporou: napr. v programe rozvoja vidieka pre autonómnu oblasť Kastília-La Mancha (Španielsko) sa podpora investícií do zavlažovania podmienila tým, že sa príjemca zúčastní na odbornej príprave zameranej na efektívne využívanie vody.

71. Prvá zarážka – Väčšina agroenvironmentálnych a klimatických opatrení [M10, článok 28 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013] na zlepšenie obhospodarovania pôdy a predchádzanie erózii má pozitívny vplyv na schopnosť pôdy zadržiavať vodu. Takéto opatrenia sú naplánované vo väčšine programov rozvoja vidieka. Príslušný cieľový ukazovateľ T12 „percentuálny podiel poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú zmluvy o riadení na zlepšenie obhospodarovania pôdy a/alebo na prevenciu erózie pôdy (oblasť zamerania 4C)“ predstavuje 4,98 % z celkovej využívanej poľnohospodárskej plochy.

Obrázok 17 – V novej stratégii EÚ v oblasti prispôsobenia sa zmene klímy sa zdôrazňuje dôležitá úloha riešení blízkyh prírode vrátane opatrení na prirodzené zadržiavanie vody pre adaptačné opatrenia.

73. Platby v rámci rámcovej smernice o vode (M12) kompenzujú príjemcom nevýhody v dôsledku konkrétnych požiadaviek vyplývajúcich z vykonávania rámcovej smernice o vode, napr. zavedenie zásadných zmien vo využívaní pôdy a/alebo obmedzení v poľnohospodárskych postupoch, ktoré vedú k závažnej strate príjmu [článok 30 ods. 4 písm. d) nariadenia (EÚ) č. 1305/2013]. Takéto platby sa plánovali iba v obmedzenom rozsahu v programovom období 2014 – 2020, pretože len málo členských štátov skutočne zaviedlo pri vypracúvaní programov rozvoja vidieka takéto povinné požiadavky podľa rámcovej smernice o vode.

Mnoho členských štátov navyše uprednostnilo podporu záväzkov, ktoré išli nad rámec právnych požiadaviek, čo sa v rámci agroenvironmentálno-klimatického opatrenia (M10) prejavilo v značne veľkom rozpočte pridelenom na priority týkajúce sa vody.

74. Nové nariadenie EÚ 2020/741 o minimálnych požiadavkách na opätovné využívanie vody môže v kontexte integrovaného hospodárenia s vodami ponúknuť alternatívne a udržateľné zásobovanie vodou na zavlažovanie.

77. Je pravda, že článok 46 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 nevyžaduje, aby sa možné úspory vody premietali do účinného zníženia využívania vody, ak vodný útvar (vodné útvary) ovplyvnený modernizovaným zavlažovacím systémom je v menej ako dobrom stave z dôvodov týkajúcich sa množstva vody. Ak je však ovplyvnený vodný útvar (vodné útvary) v menej ako dobrom stave, vyžaduje sa účinné zníženie využívania vody.

Pokiaľ ide o možné dôsledky hydrologického paradoxu, je rozšírenie zavlažovaných plôch bez zvýšenia tlaku na vodné útvary možné vtedy, keď sa rozdiel medzi vodou odobranou z vodného útvaru a vodou vrátenou do vodného útvaru nezvýši. Vyžaduje si to zlepšenie infraštruktúry na obmedzenie odparovania alebo pestovanie plodín s nižšími nárokmi na vodu. Tieto priaznivé účinky sa zdokumentovali v niektorých členských štátoch³ a vyžadujú si zavedenie spoľahlivých systémov monitorovania.

³ http://www.jcrmo.org/wp-content/uploads/2018/01/MEMORIA2013_vers._preliminar.pdf

78. V rámci podpory Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) možno investíciu, ktorá povedie k čistému zväčšeniu zavlažovanej plochy, podporiť iba vtedy, ak a) stav vodného útvaru nebol z dôvodov týkajúcich sa množstva vody označený za menej ako dobrý a b) environmentálna analýza ukazuje, že investícia nebude mať žiadny výrazný negatívny vplyv [pozri článok 46 ods. 5 písm. a) a b)]. Takéto investície by teda nemali viesť k zvýšeniu tlaku na sladkovodné zdroje. Konkrétne výnimky z tohto všeobecného pravidla sa uvádzajú v článku 46 ods. 5 a 6 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 (možnosť použiť pri určovaní zavlažovanej plochy pojem „nedávna minulosť“, ako aj výnimky týkajúce sa kombinovaných investícií a nádrží).

81. Hoci na rozdiel od kvantitatívneho stavu podzemných vôd rámcová smernica o vode neobsahuje ekvivalentné „vymedzenie“ kvantitatívneho stavu povrchových vôd, vymedzenie možno z rámcovej smernice o vode jasne odvodiť. Kvantitatívnymi aspektmi hospodárenia s vodami sa rámcová smernica o vode zaoberá pri vymedzení dobrého ekologického stavu, výslovne v hydromorfologických prvkoch (t. j. režim toku) a nepriamo v prvkoch biologickej kvality. Členské štáty by mali predovšetkým vymedziť pre každý útvar povrchovej vody cieľ „ekologického toku“ (ako sú vymedzené v usmerňovacom dokumente č. 31 spoločnej vykonávacej stratégie pre rámcovú smernicu o vode), ktoré sa zameriavajú na zabezpečenie dostatku vody a vhodných zmien toku počas roka. Len čo budú ekologické toky vymedzené vo všetkých vodných útvaroch, členské štáty by mali vykonať všetky potrebné opatrenia na splnenie týchto cieľov, aby sa dosiahol dobrý ekologický stav.

Toto sa riadiacim orgánom EPFRV objasnilo pri niekoľkých príležitostiach a zahrnilo do usmerňovacieho dokumentu týkajúceho sa podpory EPFRV v prípade investícií do zavlažovania.

82. Komisia sa domnieva, že právny rámec (článok 46 nariadenia o EPFRV) je jednoznačný a neumožňuje viaceré možné výklady. Konkrétne výnimky sú jasne vymedzené.

87. V rámci odvetvových intervencií v odvetví ovocia a zeleniny vykonávajú organizácie výrobcov operačné programy, a to po schválení príslušnými orgánmi členských štátov. Investície týkajúce sa úspor vody musia súvisieť s cieľom „environmentálnych opatrení“. Členské štáty sú oprávnené stanovovať ďalšie požiadavky vo vnútroštátnom rámci pre environmentálne opatrenia a kontrolovať ich dodržiavanie. Členské štáty prostredníctvom svojich výročných správ predkladajú útvarom Komisie údaje o vykonávaní operačných programov.

88. V odvetví ovocia a zeleniny sa kontroly týkajú schválenia operačného programu prostredníctvom posúdenia projektových špecifikácií alebo iných technických dokumentov, ktoré má predložiť organizácia výrobcov a ktoré preukazujú očakávané zníženia *ex ante*. Túto administratívnu kontrolu možno doplniť kontrolami na mieste⁴.

Kontrola na mieste by mala potvrdiť, že opatrenie sa vykonalo tak, ako bolo schválené (zavlažovací systém existuje a používa sa), v nariadení (EÚ) č. 1308/2013 sa však nevyžaduje, aby členské štáty potvrdzovali zníženia, ktoré sa predtým analyzovali počas fázy schvaľovania.

90. Budúca SPP je zosúladená s cieľmi rámcovej smernice o vode a podporuje vykonávanie tejto smernice prostredníctvom rôznych nástrojov (napr. prepojenie priamych platieb s dodržiavaním vnútroštátnych pravidiel, ktorými sa vykonáva rámcová smernica o vode, a s financovaním investícií s priaznivými účinkami na udržateľnosť vody).

Mnoho iniciatív Komisie prijatých v rámci Európskej zelenej dohody sa zameriava na lepšie začlenenie politiky EÚ v oblasti vodného hospodárstva do odvetvových politík, napr. akčný plán pre obehové hospodárstvo, stratégia „z farmy na stôl“ (s ustanoveniami o živinách a pesticídoch), stratégia biodiverzity, akčný plán nulového znečistenia, nová stratégia EÚ pre prispôsobenie sa zmene klímy doplnená v nariadení o taxonómii zásadou „nespôsobať významnú škodu“ atď.

92. Výsledky kontroly vhodnosti rámcovej smernice o vode ukazujú, že na jednej strane bol pokrok pomalý, no na druhej strane sa rámcovou smernicou o vode dosiahol úspech pri vytváraní rámca riadenia integrovaného hospodárenia s vodou pre viac ako 110 000 vodných útvarov v EÚ, pri

⁴ Pozri článok 25 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2017/891.

zlepšovaní stavu vody alebo spomaľovaní jeho zhoršovania a obmedzovaní chemického znečistenia (hlavne bodových zdrojov). Smernica viedla k vyššej úrovni ochrany vodných útvarov, ako by sa mohlo očakávať bez nej. V rámci kontroly vhodnosti rámcovej smernice o vode sa dospelo k záveru, že je z veľkej časti vhodná na daný účel, pričom existuje určitý priestor na zlepšenie, a dôvodom na nedosiahnutie cieľov rámcovej smernice o vode je zatiaľ z väčšej časti nedostatočné financovanie, pomalé vykonávanie a nedostatočné začlenenie environmentálnych cieľov do odvetvových politík.

Odporúčanie 1 – Požadovať odôvodnenie výnimiek z vykonávania rámcovej smernice o vode v poľnohospodárstve

Komisia prijíma odporúčanie 1.

Komisia vo svojom posúdení 2. kola plánov manažmentu povodia, ktoré vykonala v roku 2019, uviedla odporúčania, ktorými požiadala členské štáty, aby v treťom kole plánov manažmentu povodia lepšie riešili otázku toho, ako vykonávajú povinnosť podľa článku 9 rámcovej smernice o vode, ktorej cieľom je uplatňovanie úhrady nákladov na vodohospodárske služby, a ako uplatňujú súvisiace výnimky. Okrem toho, Komisia sa v súčasnosti pýta všetkých členských štátov, ako v praxi uplatňujú požiadavky rámcovej smernice o vode, najmä požiadavku na predchádzajúce povolenie na odber a vzdúvanie vody podľa článku 11 ods. 3 písm. e) rámcovej smernice o vode, a výnimky z nich.

93. Spoločná odpoveď Komisie na body 93 – 94:

Dobrovoľná viazaná podpora nie je „environmentálnym systémom“, ale zaoberá sa skôr sociálno-ekonomickými prínosmi. Hoci sa dobrovoľnou viazanou podporou neukladajú poľnohospodárom priamo povinnosti týkajúce sa udržateľného využívania vody, tento aspekt sa rieši prostredníctvom krížového plnenia, ktoré sa vzťahuje aj na dobrovoľnú viazanú podporu a okrem iného zahŕňa požiadavky na vodu a v budúcnosti rámcovú smernicu o vode na základe kondicionality.

Mechanizmus *ex ante* kondicionality sa v legislatívnych návrhoch Komisie týkajúcich sa budúcej SPP nezachoval z dôvodov súvisiacich so zjednodušením a s novým modelom vykonávania SPP. Ako sa však uvádza v bodoch 49 – 50, zaviedlo sa niekoľko ustanovení, ktoré by mali výrazne posilniť začlenenie cieľov politiky v oblasti vodného hospodárstva do SPP (najmä príloha XI a SMR 1).

95. Komisia sa domnieva, že GAEC 2 je spoľahlivým nástrojom na vytvorenie prepojenia medzi prijímaním platieb v rámci SPP a postupmi na povoľovanie odberu vody, ktoré vyplývajú z právnych predpisov o vode, čím sa podporuje ich dodržiavanie poľnohospodármi. V budúcej SPP sa vytvorí priamejšie prepojenie medzi rámcovou smernicou o vode a SPP, a to prostredníctvom sprísnenej kondicionality platieb v rámci SPP. Kondicionalita sa bude vzťahovať na všetky príslušné platby v rámci SPP, ktoré poľnohospodári dostávajú priamo. Kondicionalita je založená na spoľahlivom systéme kontroly a sankcií: jeho vykonávanie v členských štátoch je predmetom pravidelných auditov Komisie. Nedostatky zistené v tejto súvislosti môžu viesť k finančným opravám výdavkov členských štátov v rámci SPP.

Odporúčanie 2 – Prepojiť platby v rámci SPP s dodržiavaním environmentálnych noriem

a) Komisia prijíma toto odporúčanie.

Komisia bude výrazne posilňovať začlenenie cieľov politiky v oblasti vodného hospodárstva do SPP a stimulovať udržateľné využívanie vody. V budúcej SPP sa ďalej posilňuje súdržnosť medzi SPP a rámcovou smernicou o vode prostredníctvom rôznych aspektov: Stanovuje sa v nej, že investície do zavlažovania, ktoré nie sú v súlade s dosiahnutím dobrého stavu vodných útvarov, ako sa stanovuje v článku 4 ods. 1 rámcovej smernice o vode, nie sú oprávnené na podporu, a to vrátane rozšírenia zavlažovania ovplyvňujúceho vodné útvary, ktorých stav bol v príslušnom pláne manažmentu povodia označený za menej ako dobrý.

Strategické plány SPP vrátane podpory investícií do zavlažovania budú musieť zohľadňovať analýzu, zámery a ciele obsiahnuté v rámcovej smernici o vode a plánoch manažmentu povodia (porovnaj prílohu XI k nariadeniu o strategických plánoch SPP) a primerane k nim prispievať.

b) Komisia čiastočne prijíma toto odporúčanie. Komisia prijíma prepojenie všetkých príslušných platieb v rámci SPP pre poľnohospodárov s udržateľným využívaním vody. V rámci budúcej SPP sa do rozsahu sprísnenej kondicionality zahrnú príslušné ustanovenia rámcovej smernice o vode. Komisia neprijíma časť odporúčania týkajúcu sa rozšírenia kondicionality na ďalšie platby v rámci SPP, ktoré sa priamo neposkytujú poľnohospodárom, ako sú platby SOT.

c) Komisia čiastočne prijíma toto odporúčanie. Komisia prijíma prepojenie celej platby dobrovoľnej viazanej podpory s dodržiavaním príslušných ustanovení rámcovej smernice o vode prostredníctvom kondicionality. Komisia neprijíma zahrnutie ďalších záruk do SPP, pretože riadne vykonávanie rámcovej smernice o vode zaručuje udržateľné využívanie vody na pestovanie plodín a kondicionalita vytvára prepojenie medzi platbami v rámci SPP a rámcovou smernicou o vode.

96. EPFRV ponúka širokú škálu možností na podporu zlepšenia schopnosti zadržiavať vodu, a to prostredníctvom opatrení, ako sú agroenvironmentálno-klimatické záväzky, ekologické poľnohospodárstvo, neproduktívne investície a platby v rámci rámcovej smernice o vode, ako aj podpora odbornej prípravy a inovácií.

EPFRV môže podporovať investície do nového zavlažovania (t. j. vedúce k čistému zväčšeniu zavlažovanej plochy), len ak a) ovplyvnené vodné útvary nie sú v menej ako dobrom stave a b) analýza životného prostredia ukazuje, že investícia nebude mať žiadny závažný negatívny vplyv na životné prostredie. Komisia uznáva, že článok 46 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 o investíciách do zavlažovania obsahuje konkrétne a jasne vymedzené odchýlky od všeobecného pravidla, podľa ktorého sa zavlažovaná plocha nemôže zväčšovať, ak sú vodné útvary v menej ako dobrom stave. Komisia sa však domnieva, že právny rámec je jednoznačný a neumožňuje viaceré možné výklady.

97. Prvá zarážka – Väčšina agroenvironmentálnych a klimatických opatrení na zlepšenie obhospodarovania pôdy a predchádzanie erózii má pozitívny vplyv na schopnosť pôdy zadržiavať vodu. Takéto opatrenia sú naplánované vo väčšine programov rozvoja vidieka a plánujú pokryť takmer 5 % poľnohospodárskej pôdy podliehajúcej príslušným zmluvám o obhospodarovaní.

Tretia zarážka – Pokiaľ ide o spoločnú organizáciu trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, audity Komisie overujú kontrolný systém členských štátov, najmä či zahŕňajú požadované overenia počas schvaľovania operačných programov a či sa kontrolami na mieste overuje to, že sa opatrenia vykonávajú tak, ako boli schválené.

Odporúčanie 3 – Využívať finančné prostriedky EÚ na zlepšenie kvantitatívneho stavu vodných útvarov

a) Komisia prijíma toto odporúčanie.

Komisia prijíma, že pri posudzovaní strategických plánov SPP sa musia dodržiavať zásady stanovené v budúcej SPP, ktoré sú spojené s rámcovou smernicou o vode a príslušnými plánovacími nástrojmi, ako sú plány manažmentu povodia. Komisia pri posudzovaní strategických plánov SPP zabezpečí v súlade s ustanoveniami budúcej SPP, aby investície do zavlažovania boli v súlade s cieľom rámcovej smernice o vode, ktorým je dosiahnutie dobrého stavu vodných útvarov. Komisia okrem toho posúdi, či strategické plány SPP dostatočne zohľadňujú analýzu, zámery a ciele obsiahnuté v rámcovej smernici o vode a plánoch manažmentu povodia a či primerane prispievajú k týmto zámerom a cieľom.

b) Komisia prijíma toto odporúčanie. Takéto hodnotenie sa bude riešiť v kontexte viacročného plánu hodnotenia budúcej SPP.